نبی خزری
تورپاق سَنه آند ایچیرم

بسم الله الرحمن الرحیم

نبی خزری

توپراق سنه
آندا یجیره م

ذیروه لرین آغ یادداشتی

انتشارات درک

انتشارات ارک ـ تبریز

تورپاق سنه آند ایچیره‌م ـ نبی خزری
کؤچورن : علیقلی کاتبی
چاپ اول : بهار ۱۳۷۰
ناشر : انتشارات ارک تبریز
تیراژ ۲۰۰۰ نسخه
چاپخانه شفق تبریز
حروفچین و صفحه‌آراء : صمد شیری

کلیه حقوق محفوظ است

نبی خزری:

شعرلری عمومیت‌له فلسفی فیکیرلری توجیه ائدن، ولیریک شعرلریله دویغو یارادان، و سربست پوئه زیاسی‌له هیجان‌تؤره‌دن‌چاغداش شاعرلریمیزدن بیری‌ده «نبی‌خزری» دیرکی ، جهانشمول شهرته مالک اولوب .

اوندان ایندییه‌دک‌چوخ کتابلارنشروخارجی دیللره ترجمه اولموشدور .

نبی خزری ایندی آذربایجانین بؤیوک و شهرتلی شاعرلریندن‌دیرکی، ایندییه‌دک‌حساس‌واهمیت‌لی‌مسئولیت لری عهده‌دار اولوب بو یولدا صمیمیت و تلاش‌لا وظیفه داشیمیشدی .

نبی‌خزری‌نین شعرلری اولدوقجا رؤیایی واحساس دوغـوران اولوب دور . او ماهـر بیـر صنعتکار اولدوقدا اقتدارلی بیر رسام‌کیمی اوز شعرلرینده صحنه‌لر یازادیر و رنگارنک تصویرلر اوخوجولارینا ترسیم ائدیر .

نبی‌خزری چـالیشیرکـی بیر دنیا سؤزو کیچیک چرچئوه‌ده سیغیشدیرسین بوسببه شعرلری عمومیت‌له قیسا و محتوالی ، یازدیغی سؤزلری ساده ، مضمونلو و ایهاملی دیر ، اوناگوره اونون شعرلرین اوخویان آزمدت‌ده چوخ معنالاردوشونور، شوق و احتراملا نبی‌خزری‌نین شعرلرین مطالعه ائدیر .

بیز بو اقتدارلی شاعریمیزه اولو تانری دان اوزون عومور ، و بارلی فرصت دیله‌ییریک تا یارادیجی‌لیقلاریله گؤزه‌ل اینجی‌لر محتشم آذربایجانین زنگین ادبیاتینا بخش ائتسینلر .

حؤرمتله : تبریز ـ یحیی . شیدا

مقدمه یئرینه

« نبی خزری »

نبی علی‌اکبر اوغلو بابایف ۱۹۲۴ - اونجـو ایل دسامبریـن اونوندا باکی یاخینلیغیندا کی «خیردالان» کندینده آنادان اولموشدو .

ائله اورادا دیرچه‌لیب ، اورادا مکتبه داخل اولوب و ۱۹۴۰ - اینجی ایلده همین مکتبی بیتیرمیشدیر .

گنج «نبی» اجتماعی فعالیتینی کند تصرفاتی ساحه‌سینده باشلاییب، سونرا اردو صیرالاریندا اشتراک ائتمیشدیر .

۱۹۴۷ — اینجی ایله‌دک باکی‌دا چیخان « وطن اوغروندا » ژورنالینـدا و ها بئله آذربایجـان رادیوسیندا ادبـی ایشچی وظیفه‌سینده چالیشمیشدیر .

۱۹۵۲ - اینجی ایلده دولت اونیورسیته‌سنین ادبیات فاکولته‌سیندن باشلانان تحصیلاتینی ، ادبیات اینستیتوسوندا عالی مقاما چاتدیرمیشدیر .

نبی خزری سونرالاردا آذربایجان یازیچیلار اتفاقی‌نین مصلحت‌چی‌سی و کاتبی اولموشدور .

۱۹۶۵ - اینجی ایلده آذربایجان رادیو و تلویزیون وئریلیش‌لری کمیته‌سینین صدر معاونی ، ۷۴-۱۹۷۱ اینجی ایللرده آذربایجان مدنیت ناظمی‌نین معاونی - ۱۹۷۴ اونجو ایلدن بری آذربایجان خارجه اؤلکه‌لرله دوستلوق و مدنی علاقه جمعیتی‌نین صدری‌نین وظیفه‌سینی داشیر .

نبی خزری بارلی و ثمرلی عومرونده آذربایجـان خلق ادبیاتیندا زنگین و رنگین اثرلر یاراتمیشدیر بو گونه‌دک ۶۸ کتابی چاپدان چیخیب گنیش صورتده خلق آراسیندا یاییلمیشدیر .

نبی خزری‌نین اثرلری آذربایجان دیلینده — روس و شوروی ده اولان مختلف دیللرده و نئچه‌سی خارجه دیللرده چاپا وئریلمیشدیر .

نبی‌خزری‌نین ایلک‌شعری «آذربایجان پیونری» غزتینده ۱۹۴۰ اینجی ایلده چاپ اولوب و ایلک شعر کتابی ، « چیچک‌له‌نن آرزیلار »

آدیله ۱۹۵۰ — اینجی ایلده چاپدان چیخیب یاییلمیشدیر •

نبی‌خزری‌نین وولکان کیمی‌آشیب داشان فیاض شعر چشمه‌لریندن اینجه — اینجه اثرلر جوشوب ادبی ساحه‌لرده دالغالانمیشدیر •

نبی خزری‌نین : صلح عسگری — باکی‌نین سحری — سالخیم سوبودلر— وطن و غربت — قیزیمین نغمه‌لری —کیم منی خاطیرلاسا — شعرلر و پوئمالار — دنیز ،گوی ، محبت — خاطره‌لر جیغیری ایله — آرزو — ایللر و ساحل‌لر — دره‌لر — صون ایللرین سطیرلری — اولدوز کاروانی — عماندان داملالار — هیکل سیز عابده — اینام و باشقا باشقا گوزه‌ل — گوزه‌ل اثرلری ۱۹۵۱ ینجی ایلدن ایندییه‌دک دفعه‌لر چاپا گئدیب شعروادب‌عاشق‌لرینین اوره‌ک‌لرینده ابدی اولاراق یئرتوتموشدور•

الینیزده اولان بدیعی ، گوزه‌ل ، احساساتلا دولو « تورپاق سنه آند ایچیرم» شعر کتابی ، نبی خزری‌نین ان گوزه‌ل ، اوره‌ک یاندیران ، اوره‌ک سئویندیرن اثرلریندن بیری دیر •

بو کتاب اساسدا اوچ حصه‌ده یارانمیشدیر بیرینجی حصه «ذیروه‌لرین آغ یادداشی » ایکینجی حصه « ایللردن اسن یئللر » اوچـونچو حصه‌سی پوئمالار دیر کی حرمتلی ادیب و شاعر قلمداشیم علیقلی کاتبی «آغ قوش » جنـابلاری‌نین قلمی‌ایله آذری الفباسینا چئوریلیب ، سهمـانلانیب چاپا حاضیرلانیبدیر •

بو کتاب ائله اوچ قسمتده چاپا وئریله‌جکدیر « ذیروه‌لرین آغ یادداشی» ۳۸ قطعه گوزه‌ل ، گویچه‌ک ، اوره‌یه یاتیم شعردن عبارتدیر کی بیرینجی دفعه اولاراق بیزیـم دیلیمیزده ، الفبامیزدا چاپا گئـدیب شعر و ادبیات عاشقلرینه اتحاف اولور •

رجاء ائدیریک یاخین زاماندا، ایکی‌واوچونجو حصه‌ده‌آذربایجان شعر و ادب وورغونلاری‌نین حضورلارینا تقدیم اولونسون •

یئرلی بیله‌رک بو اثرین انتخابی و آذری الفباسینـا چئویرمک مناسبتینه منت دارلیغیمیزی آقای کاتبی حضورلارینا تقدیم ائدیب بؤیوک نائیلیتلر و موفقیتلر جنابلارینا آرزو ائدیریک •

تبریز ـ ارک انتشاراتی

ایللر قوووشسادا

ایللــر قوووشسادا
کدەرە ـ غمه
ان بویوك محبت
مدرك سئوگیدیر .
یاخشی کی ، گوروشدوك
امید یولوندا .
هرگون وورولورام
اؤز سئوگیلیمه ،
هرگون ده سانیرام
بو ایلك سئوگیدیر !
وار اول ، ایلك محبت
عومرون سونوندا !

«نبی خزری»

چنار کولگه‌سینده اوره‌ییمدن خواهشیم

باخ ، بئله آغاجا
سؤیکه‌نیم بیردن ،
باخیم گؤی چمنه .
آغ بولودا من .

سن دینجل ابـدی
دؤیـونتولـردن ،
قـوووشوم ابـدی
بیر سکوتا من .

سن گؤردون منیمله
سئوینج، غم ، اوره‌ک،
بیرگه یوللاریمیـز
چتین ، چتیندیر .

یوخ ، سنه وفاسیز
دئمه‌رم، اوره‌ک،
بو بلکه سونونجو
صداقتینـدیـــر .

دئمه‌رم‌شیمشک تک
آلیشدی ، سؤندو.
دئمه‌رم پارتلادی
اوره‌ییم منیم .

دئیه‌رم شفقلی
گونشه دؤندو .
افقلرده پارلادی
اوره‌ییم منیم !

...سؤیکه‌نیب آغاجا
دایانیم اوگون ،
او سون قیشیمی‌دا
گؤروم باهارتک.

کولک‌وییلداسین،
یارپاق‌تؤکولسون،
دوروب آیاق اوسته
قالخیم چنارتک .

بوداق شاققیلتی‌سی
تیتره‌تسین یئری ، -
دوغما آغاجیمدان
شاخ سیندی بلکه!

سوسان اوره‌ییمین
دؤیــونتــولــری
چنارین کؤ کسونده
چیرپیندی بلکه !

۱۹۶۸

نظامی یولو

اوره‌کلر یوللاردا
گونش تک یانیر ،
یوللاردا اوجادیر،
یوللاردا اولو .

تاریخلر قوینوندان
بیر یول اوزانیر
نظامی یولو !
دوغولدو طالعی
ائلین باختیندان .

دنیاآخین ـ آخین
گنجه‌یه گلدی .
شاهلارداائنه‌ره‌ک
شاهلیق تاختیندان
شاعرلر شاهینا
سجده‌یه گلدی .

افق یول کیمی دیر ـ
یولون سونو یوخ!
اوزانیر
مهربان ـ مهربان او یول ،
طبیعت آلمیشدیر
اونو قوینونا .

کیچیک بیر آددیمدان
باشلانان او یول ،
چئوریلیب بیر خالقین
طالع یولونا .

شاعرلر !
دیز چؤککک
بیزده او یولا ،
هەرەمیز
یول اوسته
بیرچنار اولاق!

بیر باخ اولدوزلاردا
گؤزلر گؤروشور،
اولدوزلار ـ ایشیقلی
بیر کروان کیمی

اثله بیل او یولون
عکسیدیر دوشوب
کائنات قوینونا
کهکشان کیمی .

الینده عصا ،
مدرک بیر قوجا
کئچیر قیته ـ قیته (قطعه ـ قطعه)
دوغما یولـلاریلا .
دانیشیر او بوگون یئنه
عصرین اوغلویلا !

اونا قـولاق آسیر
بوتون انسانلیق ،
دیله‌ییر بشره
او ، مهـربانلیق !

دیللەنیر ،
ناراحات ، اوره‌یی دولو ـ
ئوزودور ـ
او گور سس ، ـ
آذربایجانین .

مقدس توریاغیـن
مقدس اوغلو !
قالین قاتلاریندان
کئچیب زامانین .

قلبی کائناتدا
گونش تک یانیر ،
تاریخلر قوینوندان
بیر یول اوزانیر ،
ابدیت یولو ، ــ
نظامی یولو .

۱۹۸۴

آلتمیش ایلیم

آلتمیش کارواندير
آلتمیش ایلیم ،
عصرين بولودلاری
باشی اوسته‌دير
یول آلتمیش کارواندير
آلتمیش ایلیم ،
زامان صحراسینا
دوزولوب گئدير .

الهام گلیشینه
حسرتده قالديم ،
هر سؤزوم ،
صحبتیم
یئرینده‌يدی می ؟!

زامانین بیر دریا
واختینی آلديم ،
زامانا بیر قطره
خئيريم ده‌یديمی؟!

عصریمه قوووشدو
آلتمیش ایلیـم ،
عمرومون یوللاری
آسان یول دئییل .

آلتمیش یوخوشدو
آلتمیش ایلیـم ،
هر یوخوش زیروه‌یه
چاتان یول دئییل .

هر کسین عشقی تکئ
اولسون عمروده .
کئچمیر چوخ یاشاماق
منیم کؤنلومدن .

آلیب ایلـلـریمدن
اوزون عمرو ده ،
قیسسا میصراعلارا
تاپشیرمیشام من .

ائله اوجـا داغلار
گـؤروم دنیادا ،
قایالار قاش کیمی
چاتما ـ چاتمادی .

گئتدییم زیـروه‌یه
قلبیم چاتسادا
گئتدییم زیـروه‌یه
الیم چاتمادی .

سئوگیدیر قلبیمین
ایلک حقیقتـی .
اوداگورچای اولوب
آخدی قانیما .

بویوک جنایتمیش
دوست خیانتـی ،
اودا یـازیلیبمیش
منیم آلنیما .

آلتمیش باهاردیر
آلتمیش ایلیم .
ائله آیلاریم وار
قیشلار دون بیچیب .

آلتمیش چناردیر
آلتمیش ایلیم .
ریشه‌سی تورپاغا
قلبیمدن کئچیب .

دارگونده ، خوش‌گونده
چاغیریر وطن
چکینمه یوللاردا
سرت طوفانلاردان .

یاخشی‌کی وطن چین
ئولومه گئده‌ن
چوخدور وطن ـ دئیه
باغیرانلاردان .

اینانما سوواراق
یئر اوزه‌رینی ،
قوی انسان اوجالسین
اعتمادییلا .

داغیراق نامردلیک
کؤرپولرینی ،
سارایلار اوجالداق
مردلیک آدیلا .

بیر کتاب یازیدیر ،
یازیلی دنیا ،
خئیره ، خوشبختلییه
یازین ، یازینی .

کیچیک دویمه‌جیکدن
آسیلی دنیا ،
ذکادا قوی تاپسین
ئوز خلاصینی .

من دؤوره ، زامانا
سجده ائتدیم کی ،
او منیم قلبیمده
چاغلایان قاندیر .

من بیر مهربانا
سجده ائتدیم کی ،
او ایلک مهربانیم
آذربایجان دیر !

مردیم ، قهرمانیم
آذربایجان دیر !
آلتمیش شیمشکدیر
آلتمیش ایلیم ،
هاچان چاخیب گئتدی
دویا بیلمه‌دیم .

دئیین : مبارکدیر
آلتمیش ایلیم ،
دئییم : من جاهانا
ناحاق (ناحق) گلمه‌دیم !

بیلیرسن نه قدر ...

عمره حکمراندیر
ساعات‌دا ، آن‌دا ،
چکیلیر تاریما
عصبلریمیز .

... کویلو مجلسلری
عمره یازاندا
بیلیرسن نه قدر
قوجالیریق بیز !

کئچسکٔ بولاق ـ بولاق
گؤی دره‌لردن
چایلارا قوووشوب
عمانلا شاریق .

... اوزون اجلاسلاری
سیلسکٔ عمردن
بیلیرسن نه قدر
جاوانلاشاریق ؟ .

۱۹۸۴

قان تضییقی

ــ بسدیر قان ــ قان دئدین ،
آ قان تضییقی ،
بو می سنین عهدین
آ قان تضییقی .

او قدر تضییقلر
ائتدین منه سن ،
من دؤزدوم ، ایندی‌ده سن دؤزمه‌لیسن .

ــ سنه‌گولدن آغیر بیر سؤز دئدیم‌می !
اولدوق بیر ــ بیریندن
خبرسیز کیمی .

ــ من سندن خبرسیز ؟
بو نئجه سؤزدور ؟
سن مندن خبرسیز اولدون ، بو دوزدور .

بعضاً هارای چکدیم ...
سن قولاق آسدین ؟
شعری قلمله یوخ ، قانینلا یازدین .

ـ ائله آرزودا سن ،
دیلکٔ ده سنسن ،
ائله قان دا سنسن ،
اوره کٔ ده سنسن .

ـ هامینین یئرینه
درد ـ غم چکنده ،
بیلمه‌دین دوشرسن ، درد ـ غمه سن‌ده .

او قدر یادلاری
سن دوغما سایدین ،
باری ئوزون چون ده
بیر یاشایایدین !

ـ چوخدان اولوب یاری
عمرون یوللاری ،
انصاف ائت باری !

ـ انصاف گؤزله‌ییرسن ،
مندن بوگون سن !
بیرینجی انصافسیز ائله ئوزونسن !

ـ اه منیم گناهیم
آزمی‌دیر مه‌یر ،
بیرده‌کی کئچنه‌گذشت دئیرلر .

ایللر نه تئز اؤتدو !...
ـ هله‌گئج دئییل !
ایندی سن ئوزون چون
ئوز قدرینی بیل !

سنینله دوغولدوم آخی ، عالمده ،
سنینله دنیادان گئده‌جه‌یم ده .
۱۹۸۴

کند ده دوغولانلارا

کندکوسدو ـ دئمه‌لی ،
شهردن اومور ،
شهرین ماياسی
کنده ده يؤغرولوب .

کند ده دوغولانلار
شهره جومور .
اونودور شهرده
کند ده دوغولوب .

اوزانير دوغماجا
يوللارلا ايزلر .
بلی ، دؤنو کلويون
اوزو سويوقدور ،

شهردن آيريلدين
کند سنی گؤزلر ،
کنددن آيريلدين مي ـ
شهرده يوخدور .

۱۹۸۵

نئجه غریبه‌دیر قلبین ایسته‌یی

داغلاردان بولودلار
لای‌بالای قوپور ،
دوشور خاطره‌مین
سیرلی ایزینه ،

یازگونو اوره‌کدن
بیر هارای قوپور :
منیم گنجلییمی
قایتارین منه !

بیر عمرین آتشلی
صحراسینداکی
سوسموش‌گولوشلری
قایتارین منه !

یوخویلا حقیقت آراسینداکی
اوزاق‌گؤروشلرین
قایتارین منه !

زامان یاواشیدیر آددیملارینی ،
من ایللر آتیندان
آسان دوشمه‌رم .

بیر آیلی گئجه‌نین انتظارینی
یوز راحات گوندوزه من دئییشمه‌رم .

جهانین خیالا
دونن ایلیندن
سئوگی قوجسون منی
دوغما قول کیمی .

بیر جیغیر اوزانسین
قونشو ائویندن ،
کئچسین طالعیمدن
سیرلی یول کیمی.

چاغلایان طوفانلی
دنیزیم اولسون ،
آچیم افقلرین
نور کتابینی .

سون شعرین سئوینجی
قوی سیزین اولسون ،
قایتارین ایلک شعرین
ایلک عذابینی ،
دوورین آغ دفتری
واراقلانسادا ،
یازایدیق او اولو دفتری بیرده .

فقط قایتارمایین
منه دنیادا
ائتدییم بیر دنیا
سهولری بیرده .

نئجه غریبه‌دیر
قلبین ایسته‌یی ،
نئجه‌آرزو دوغرور
حیات یولوندا .

اگر قایتارسانیز
منه‌گنجلییی ،
آخی ، قوجالیقدا
دؤنه‌جک اوندا .

یئنه‌گونلر کئچسین
قوی بیرم – بیرمم ،
یاشاییم قیش چاغی ،
باهار چاغی من .

دنیاداگنجلییی
بیرده ایسته‌ره‌م ،
بیرده ایسته‌ره‌م
قوجالیغی من !

۱۹۸۵

شیمشکلر یاغاندا یاغیشلار کیمی

سونسوز افقلره
آچدیم قلبیمی ،
وئردیم انسانلیقلا
اوره‌کٔ ـ اوره‌یه .

بعضاً ائله‌گلیر ،
طیاره‌کیمی
هاچانسا ، هاردانسا
اوچموشام‌گؤیه .

دوغدو منیم اوچون
گوِنش ده یئردن ،
زیروه‌لرگوردوم‌کی ،
سال بوزلار تکی .

... من اوچوب کئچیره‌م
سیاره‌لردن ،
ئونومده طالعلر
اولدوزلاز تکی .

پنبه بولودلاردا
نور ایچیم ـ ایچیم ،
گؤیلر خالیسیندان
قوی‌گوللر دریم .

منیم امیدیمدیر
سما بلدچیم
سئوه‌ن اوره‌کلردیر
سرنشینلریم .

مغرور انگین لیگه
دوستام ، سیرداشام ،
باخمیشام هر داغا
چایامین دفه .

زهره اولدوزندا
قوناق قالمیشام ،
من ده‌ییب گلمیشم
آیامین دفه .

یالنیز سونسوزلوغا
قوشمورام کی ، من ،
برجلردن ــ برجلره
یوللار سالیرام .

ساعاتدان ــ ساعاتا
اوچورام کی ، من ،
عصیردن ــ عصیره
قاناد چالیرام .

نه قده‌ر طوفانلار
حاقلاییب منی .
قطبلر اوزانیب
آغ قیشلار کیمی .

کیم دئیه‌ر یولومدان
ساخلاییب منی ،
شیمشکلر یاغاندا
یاغیشلار کیمی ،

یالنیز دومانلاری
قوجمورام کی ، من ،
هر اولدوز قارشیمدا
نورلو آدا دیر.

قیته‌دن ، قیته‌یه
اوچمورام کی من ،
یولوم کائناتدان ـ
کائناتادیر .

هر گونوم ـ زامانین
قورنه‌سیدیر ،
دئمه اولدوزکیمی
سؤنه‌جه‌یم من .

مقدس لیمانیم
یئر کورەسیدیر ،
ایندیجه تورپاغا
انه‌جه‌یم من .

۱۹۸۵

وار اول ، محبت

ایللر قوووشسادا
کدره ـ غمه
ان بویوك محبت
مدرك سئوگیدیر .

یاخشی کی ، گؤروشدوك
امید یولوندا .
هرگون وورولورام
ئوز سئوگیلیمه ،

هرگون ده سانیرام
بو ایلك سئوگیدیر !
وار اول ، ایلك محبت
عمرون سونوندا !

آدسیز قبیرلر

سلام وئر حرمتله
داشلارا بیر ـ بیر ،
سن دئمه داشلارا
آدسیز قبیرلر !

او بؤیوک یادداشدیر ،
یادداش دئییلدیر ،
یاتیر قبیرلرده
نه قدر سرلر .

قبیرلر ،
کدرله
مورگوله‌ییرلر .

گوی اوتلار اوستوندن
اسن کولکدیر ،
بوردا چیچک سایسیز ،
باش داشی تکدیر ،
افقده گونشین
زرین شیریمی ...

آدسیز داشلار آلتدا
یانان اوره کدیر ،
اوره کده دنیادا
آدسیز اولارمی !

۱۹۸۵

الوداع دئیه‌ره‌م

الوداع دئیه‌ره‌م
سنه ، آ زیروه ،
آلیب اوجالیغی
یئر اوزو سندن .

کاش قلبیم
آغ نورا
دؤنه آزیروه
جاهانا سپیله
سنین کؤکسوندن .

الوداع دئیه‌ره‌م
سنه آی کولک ،
سن دؤندون منیم‌چین
حرمته ، آدا ،
سسلن یئر اوزونده
یئنه ، آی کولک ،
سانیم کی ، چیرپینیر
قلبیم دنیادا ،

الوداع دئیەرەم
سنه ، آی دنیز ،
دوغماسان خوش مهین ،
بوزلو قارینلا ،
کاش قلبیم
دالغا تکٔ
دینه ، آی دنیز ،
منی یاشاداسان
طوفانلارینداا .

الوداع دئیەرەم
سنه ، آی سما .
وارسان ال چاتمایان
دویغولار کیمی .

کاش قلبیم قلبلره
یئنه ، آی سما
یئنه ماوی ـ ماوی
یوخولار کیمی .

الوداع دئیه‌ره‌م
سنه ، آی گونش ،
یاندیم آتشیندن
اود آلماق اوچون .

کاش قلبیم
سنین تکٔ
سؤنه ، آی گونش ،
تزه‌دن دنیایا
دوغولماق اوچون
سنه اوز توتورام ،
آی آنا تورپاق ،
بو گون تورپاق اوغلو ،
صاباح تورپاغام ،
الوداع دئمه‌ره‌م
تکٔ سنه ، تورپاق ،
قوینوندا ابدی اویویاجاغام .

سیردیر انسانلار

سوسمایان دنیانین
های ـ هارایِیدیر ،
هله آچیلمامیش
سیردیر انسانلار .

سئوینج انسانلارین
آیری پاییدیر ،
فقط ، بیر گه چکیر
دردی انسانلار .

۱۹۸۵

کهنه دوست ـ تزه دشمن

دشمنیمین دوستو منیم دشمنیمدیر .
«فرانسیز مثلی»

غضب شیمشک چاخیر
آتشله ، اودلا ،
نولار ،
وئرمه سنده بونا فیکیرسن .

هر شئیی دئییردین
اونا سکوتلا ،
ایندی دانیشیرسان ـ
هئچ نه دئمیرسن .

هر آییم چاغلایان
گور چایدی منه ،
هر ایلیم هماندی ،
جوشغون ، لپه‌لی ،
اون‌دا کدرین‌ده
دوغمایدی منه ،

ایندی سئوینجین‌ده
منه یاد گلیر .

اولودور دوستولوقدا
وار اولان دنیا

باخماکی شیمشکلر
اوستونده چاخمیش .
یالان اوزه‌رینده
قورولان دنیا
ائله یالان‌دا
داغیلاجاقمیش !
ساتقینلیق ــ نه قدر
ائولر اوچوردو ،
باخیرام ،
توتموردا آجیغیم سنه ،
یئدیکجه قلبینی
پاخیللیق قوردو ،
بیلسن ، نئجه گلیر
یازیغیم سنه !
دوست اوچون
چنار تک
پایدا بیترسم ،

اونونلا بیرگه‌یم
من تویدا ، یاسدا .

من دۆنمز دشمنه
سجده ائده‌رم ،
من حرمت ائتمه‌رم
ساتیلان دوستا .

عیبی یوخ ،
گۆنلومدن سیلینمز آدین ،
آیارماز آغ گونه
قارا یالان‌دا .

سن‌کی دوست اولاندا
منی دویمادین .
بلکه‌ده دویارسان
دشمن اولاندا !

۱۹۸۵

سونموش یانغینین آلوولاری

او نئجه دهشتلی ،
نئجه فلاکت ـ
او یانغین اوره‌یه .
غبار سالاندی .

اودا توتوشدوقجا
اولو بیر معبد
اولدوز قارسالاندی ،
آی قارسالاندی .

آرزیلاز یانیردی
او آلوولاردا ،
امیدلر اوستونه
بولود چؤکوردو .

دونن اوخویوردو
داش‌دا ، دیواردا ،
بوگون داش ـ دیواردا
هارای چکیردی .

کلدر یاشا دؤندو
غملی گؤزلرده ،
آغیر غصه اندی
یئر کوره‌سینه .

سانکی جوشدو بیردن
سوسان سسلرده ،
قوشولدو اودلارین
دهشت سسینه .

اثله بیل تؤکولدو
گوی خینجیم ـ خینجیم ،
سینیب فلاکتین
اود قیلینجیندان .

قیرآتین نالیندان
قوپان قیغیلجیم ،
سوندومو یانغینین
قیغیلجیمیندان ؟

بو گون یئر دردلی‌ایدی ،
گوی مضطربیدی ،
بو گون **عاشیق غریب**
داها غریبدی .

گزیب یئدی گوزل
اوزاق یئرلری
فلاکت ئونونده
دهشتله دوردو .

رقص ائدن اللرمی
آلوو دیللری ؟ ـ
بو گون یئردن ، گویدن
امداد اوموردو .

توتولدو اوره‌ییم
آسمان کیمی ،
قاپ قارا ایز دوشدو
معبد یئرینه .

آلوولار ـ سایریشان
کهکشان کیمی

قوندو کائناتین
افقلرینه .

اود یاندی ...
سؤندومو
اونون یانغیسی ؟
هر یانا های چاتدی
اوپرا یاندی !
اونون اوره‌کلرده
دوشن چینقیسی
توتوشوب دوباره ،
دوباره یاندی
صنعت توخوملاری
یئنه بیته‌جک ،
بیته‌جک
مقدس
گول ــ چیچک کیمی .

تورپاقدان یانغینین
ایزی گئده‌جک ،
فقط اوره‌کلردن
ایز گئده‌جک‌می ؟
۱۹۸۵

تبسمون قالدی دنیادا

آمریکالی سامانتا اسمیت فاجعه‌لی ئولومونه

سن یئردن
سن گویدن
حیات اوماندا
نئجه غافیل گلدی
ئولوم سامانتا !

نئجه فاجعه‌یدی
گوی قاتلاریندا .
دویدوق بیر دهشتین
اود آجیسینی .

آه چکن دوغماجا
ائولادلاریمدا
ائله بیل ایتیردی
ئوز باجیسینی .

سانکی شفق سؤندو
بولود ایچینده
بد خبر
نه یامان ،
ایتی گلندی !
دوردو نوه‌لریم
سکوت ایچینده
تیتره ک کیرپیکلرده
یاش گیله‌لندی .

چؤکرمی جاهانا
یای گونونده قیش
باتدی گوی ده‌لنلر
بوز دومانلارا .

آغ ائوی چولغاییب
قارا فیکیرکی ...
بشری ئولومه آپارانلارا
بیر اوشاق ئولومو
آخی نه دیرکی !
سنین تورپاغین‌دا ،

سنین سمادا ،
وفاسیز سیخدی می
سنـه ساماشتا !

سن گلدین ، بو ائله
بیز سنی گؤردوک .
بوردا چیچک آچدی
تبسملرین .

سنین قایغیلارین
یاشیندان بؤیوک ،
سنین مدرکلیین
یاشیندان درین .

سؤیله‌دین : ـ صاف اولسون
افقلریمیز ،
قیرقینلار گلمه‌سین
فلاکت کیمی .

اوشاغین دئدییی
حقیقتی بیز
قورودوق ان اولو
حقیقت کیمی .

سوسدو بیر آنلیغا
پریشان دنیا ،
آخی دوست ایتیره‌ن
آسان اووونمور .

اوستونده بولودلار
چاخناشان دنیا ،
بیر قیز ایتیردی‌کی .
اوره‌یی بوللور .

اوچدی ماوی‌گولون
بیاض سوناسی .
اثله هارای چکدی
چای‌دا ، عماندا .

سن‌ایدین گلن عصرین
مغرور آناسی ،
بیر آنا آزالدی
آخی ، جاهاندا ،
دوغما سامانتا !

قالدی کائناتدا
سسین ، سؤزونده ،
چکیلسین بشرین
نگران گونو .

سن گئتدین ...
اما کی ،
دنیا اوزونده ،
قویدون بیر دنیالیق
تبسمونو .

قالماسین بالالار
جاهاندا ناکام ،
نورلو آرزیلارلا
بزه‌یه‌ک یئری !
تبسم ــ امید دیر ،
تبسم ــ اینام
قورویاق دنیادا
تبسملری !
ذکاء توخوملاری
قوی آچسین چیچک ،

بشر سجده قیلسین
ایچدییی آندا ،
قالسین عومورلرده
گولومسه‌یه‌رک
مهربان ساماننا ،
دوغما ساماننا !

۱۹۸۵

آغریلار

ـ آغریلار ... هرگونوم
آغیر بیر ظولوم .
نه قدر عومور وار !
ائله ظولوم وار !

ـ ئولوم آختاریرام ،
اوجوز بیر ئولوم
ـ مگر یئر اوزونده
اوجوز ئولوم وار ؟

مگر اوجوز عومور
سوردون جاهاندا
بوگون اوجوز ئولوم
آختاراساندا ؟

۱۹۸۶

تبسم

ـ اوره کدن
مه کیمی
اسدی تبسم ،
چۆ کدو دوداقلارا ، هوپدو سؤزلره .

ـ تبسم ایسترەم
ایستی تبسم .
ـ او اوره‌ك نورو دور
قونور گؤزلره .

تبسم گولوشه
کیچیک باجی‌دیر
قلبین مهربانلیق
احتیاجی دیر .

۱۹۸۶

یوخودا لایلا أئشیدیردیم ...

دالغالار قونموشدو
گویون اوزونه
بوللورکهکشانلار
قاتار ـ قاتاردی .

باشیمی قویموشدوم
آیین کؤکسونه ،
زهره اولدوزونا
الیم چاتیردی .

باکره افقلر
بنزه‌ر خیالا
یئرلرده یالان یوخ ،
گویلرده ریا .

لایلا ائشیدیردیم
ائله بیر لایلا ،
تزه‌دن گلیردیم
سانکی دنیایا .

جاهان بثشیگیمدی ،
کائنات آنام ،
نولار بو یوخودان
من اویانماسام ؟

۱۹۸۶

من سئوگینی گزمه‌دیم

من سئوگینی گزمه‌دیم ،
من سئوگینی گؤزله‌دیم ،
امیدیمی کسمه‌دیم ،
گؤزله‌دیم
او گلمه‌دی کوسمه‌دیم ،
گؤزله‌دیم .

ائله گؤزله‌سم ده من
او گلدی گؤزلنمه‌دن .
من تاپمادیم سئوگینی ،
او ، اؤزو تاپدی منی !

قوینوندان
طوفانلارین
کئچ مهربان ـ مهربان ،
بیر نعمتدیر ، ای انسان ،
دنیا اوزونده سئوگی ،
سئومک باجارانلارین
یاشار اؤزونده سئوگی .

۱۹۸۶

اودلاردا دوغولان

کشچیب آستا ــ آستا
داغی ، دره‌نی ،
بلکه تئز گله‌جک
گؤزله‌دییم گون
دوستلار !
من اؤلنده
یاندیرین منی
اودلاردا دوغولان
اودلاردا سونسون .

قاییق‌دیم
من اؤزوم
آراز ، کور بویو
گولله‌یدیم
آچیلدیم ده‌یدیم هر دفه .

اونسوزدا یانمیشدیم
من عومور بویو
قوی یانیم دنیادا
سونونجو دفه .

نگران ـ نگران
گلدیم جاهانا ،
بیلدیم نگرانلیق
تا اؤلونجه وار .

فقط یئر اوزونده
اوندان او یانا ـ
نه‌کدر ،
نه عذاب
نه اشکنجه وار
کولومدن بیر چیمدیک
سپین خزره ،
چئوریلسین خزرده ،
آغ لپه‌لره .

گئییمیم بیاض‌دان ،
ماویدن اولسون
هر دالغا قوی منیم
آییدەم اولسون !
کولومدن بیر چیمدیک
آرازا آتین،
آرازلا ال چاتماز
دنیا ماچاتین

اثله بیر دنیاکی ـ
اورا تله‌سدیم ،
دنیامی گؤرمکچین
دنیانی گزدیم .

کپه زه بیر چیمدیک
سپین کولومدن
قوی گونش یانیندا
زیروه‌له‌شیم من .

گونشدن دوغولان
بیر ذره کیمی
قالیم یئر اوزونده
خاطره کیمی .

دوستلار !
اونوتمایین اوره‌ک دئیه‌نی ،
بو دونیا تزه‌دیر ،
بو دنیا قدیم .

دوستلار !
من ئولنده
یاندیرین منی
اودلارلا گلمیشدیم
اودلارلا گئدیم !
۱۹۸۵

اوجاق توستوله‌نیر ...

نه‌لر پیچیلدا‌ییر
آلوو دیللری ،
یئنه بوروم - بوروم ،
توستو بورولور .

اوزاق خاطره‌لر
قاییدیر گئری ،
اوجاق توستوله‌نیر ...
فیکیر دورولور .

ایلک سئوگی ...
ایلک گؤروش ...
آی دوشوب سویا ...
ساحیل قوملاریندا
ایزلر دریندیر .

سن نه وفالیسان ،
دنیا ، آدنیا !
اوجاق توستوله‌نیر ...
توستو شیریندیر ،

ایلک کوسو ...
ایلک هجران ...
سونرا ایلک ریا ...
صداقت انسانین
زرین تاجیدیر .

سیرلی سئواللیسان ،
دنیا ، آ دنیا !
اوجاق توستوله‌نیر ...
توستو آجیدیر .

گنجه ... قارلی داغلار
گئتمیش یوخویا ،
هارداسا قیشلارین
شاخی سیندیردی .

سن نه معنالیسان ،
دنیا ، آ دنیا !
آرتیق اوجاق سؤنموش ...
اوره‌ک یانیردی ...

۱۹۸۶

نه اوچون ، نیبه

ایللر
اثله کئچر ،
خیالا دؤنر ،
عمره قدم قویار
وداع چاغلاری ،
بیرگون بئل بوکولر ،
سوآلا دونر ،
گئدر بوی ـ بوخونون
ندا چاغلاری .

او نه دیر ؟
جالانیر
گئجه‌یه‌گوندوز ؟
او دینن سکوتدیر ،
سوسان صدا دیر .

او نه‌دیر ،
افقده
چیخیر اوز به اوز ؟

او ، گئده‌ن گؤروشدور ،
گلن وداعدیر !
بیر اوره‌ك سوساندا
آه چکر گؤیلر ،
سانکی یئتیم له‌شر
سئوگی ، محبت .

بیر بئیین دوناندا
مشقت ائیلر ،
الاهی ، طبیعت ،
داهی طبیعت !
هر آن ابدیت
سرحدی کیمی ،
زامان هارای چکن
مدرك اوزاندیر !
قول بویون گؤرورم
سئوینجی ، غمی —
گئدن گوللو باهار ،

... بیر انسان
کؤچ ائتدی
یئر کوره‌سیندن ،

جاهاندا شیمشکلر
حدتله چاخسین !

آز قالدی
بو بشر
زلزله‌سیندن
دنیزلر چای اولوب
زیروه‌یه آخسین .

۱۹۸۶

حقیقت و یالان

یالان حقیقتله قول ـ بویون اولدو ،
دنیا فاجعه‌سی همین‌گون اولدو .
یالان‌کی ، حقیقت جیلدینه‌گیردی ،
صداقت انسانا آرخا چئویردی

ده‌یر بیر ـ بیرینه
اولدوزلار ده‌یر ،
یالان حقیقتی آلداتسا اگر .

اوزاق کاروان گلیر
قارشیسینا چیخ ،
گؤرکیم مکرلیدیر ،
کیم قلبی آچیق !

حقیقتین دونو
قووس ـ قزحدیر ،
یالانین‌گئییمی زاغلی زرهدیر .

یالان ایریشه‌ره‌ک
باش ایه‌ن اولور ،
حقیقت ـ اوشاق تک‌کوسه‌ین اولور .

چیخسین حقیقتین
یانار قیلینجی
توکدو یالان اوسته اودلو قیغیلجیم .

یالان بیرجه آن‌دا
کول اولدو سؤندو ،
فقط حقیقته
هئیکله دوندو .

ائشیت انسان اوغلو
اونوتما سن‌ده .
یالان بیته بیلر کول ایچینده‌ن ده .

جوربه‌جو جان آتار ـ
او یئنه بوگون ،
حقیقت ـ هئیکله سپیلمک اوچون.

۱۹۸۷

بی‌بی اوغلوما

بو نه ایدی آنلارین سونسوز کوچونده ،
گئجه جالانمیشدی ، گوندوزه ،گؤردوم ،
بیزیم معجزه‌لی دنیا اوزونده ،
بوگون من ئوزومده معجزه‌گؤردوم .

بیردن‌گور شهرده
چیخدی قارشیما ،
ئوزومده بیلمه‌دیم بو نئجه سیردی ؟
او سور پاپاغینی قویوب باشینا ،
او ، گئده‌رگلمه‌زدن واریب‌گلیردی .

ائله بیل ائنیردی نور داغلاریندان ،
سما ماوی ـ ماوی آلاچیق‌کیمی
تبسم‌گیزله‌نیب دوداقلاریندا ،
تبسم آچمامیش تومورجوق‌کیمی .

آخی بو ایل چاتدی
بیر عمرون سونو ،
او یودو یاشلارلاگوزلریمی .
تورپاغا تاپشیردیق یای‌دا بیز اونو
او ایسه دنیایا تاپشیردی بیزی .

بلکه دایانمادیب هله‌ده کاروان
گلیر خاطره تک
یئرله ، گویله او ؟
جدی باخیشلاری توتقون ، نگران ،
نئجه مهرباندیر اؤز زهمیله او .
دنیانین کدری اونون غمی ایدی
فقط چوخ دوشونوب آز دانیشیردی .

او کی ، درین آخان چایلار کیمی‌ایدی
او قلبدن چاغلاییب
قلبدن داشاردی
دوغما دیر قیریشی
تونج صفتینین ،
باخیشلار سکوتلا
کئیفیمی سوردو .
بو آن‌دا «آورورا» سیقارتینین
قوخوسو اثله بیل اوزومه وردو .

ایللر سیلکلندی
ئوز تملیندن
نیسگیل‌ده ، کدرده
بو غربتده وار .

نورلو باخیشلاری توتدو الیمدن
گؤزلرده نصیحت ،
وصیتده وار .

گؤزلرله نه مدرك
سؤزلر دئییردی !
او منه اوره‌کده ، دیرکده وئردی .

بیلدیم نییه گلدین
آی بی‌بی اوغلوم ،
گلدین کی ، غربتده اوره‌کلی اولوم !
سولدو تبسملر
اه‌ییلدیکجه‌گون ،
خیال تك هاراسا
او اوچدو یئنه .
بلکه‌ده بیر داها قاییتماق اوچون
او ، گئده‌رگلمزه قوووشدو یئنه .

قالدی گؤیلر ماوی
آلاچیق کیمی ،
بیرده‌کی ، تبسم ـ
تومورجوق کیمی .

۱۹۸۶ ـ ۱۹۸۷
پکن ـ باکی

ایلک جنایت

ریانی ـ ظلمتین
ضیاسی سایدیم ،
مین بیر جلده گیردی
لاکین جنایت !
دنیادا من قانون
یازان اولسایدیم ،
یالانی ـ یازاردیم
ایلکین جنایت !

۱۹۸۷

چنار عمرو

چنارلا دیل آچدی
سؤزده ، الهام‌دا
یارپاقلار اوستومده
قیزیللی کؤلگه .

بیر چنار عمرونو
یاشاماسام‌دا ،
بیر چنار سسینده
یاشادیم بلکه .

۱۹۸۷

او گوندن ...

سئیر ائیله ،
سیر لیدیر
داغلار بو گونده ،
داغلاردا بیر قارا
ماغارا دورور .

یاردا دا ، قیشدا دا
اونون اوستونده
بولودلار آغارا ـ آغارا دورور .

سن کئچیب زامانین
سرت گردیشیندن
گؤز آچدین بشرین
اوغلان یاشیندا .

بیر آنا قلبینین
اودلو عشقیندن
دوغولدون بیر یانار
تونقال باشیندا .

توخوندو ایلک دفعه
گؤزلره اودلار .
سانکی چیچک سپدی
اوزلره اودلار .

سیرلی ندا گلدی
گوی قاتلاریندان
آیین شفقینده یودولار سنی .

زمرد چمنلرین
گوی اوتلاریندان .
بیر یومشاق بەلەیه
توتدولار سنی .

یئرده قیغیلجیملار ،
گؤیده اولدوزلار ،
سانکی بیر – بیرینه
دەیدی اولدوزلار .

امدی تر دوداقلار
آنا دؤشوندن ،
بیاض سود سئللری آخدی جاهانا .

اؤز حیات سسینله
قیشقیراندا سن ،
یوخودان گئجه‌نین
اؤزو اویاندی .

سنه لایلا دئدی
مهربان آنا ،
گؤزونده شفقی
آتشین ، اودون .

گلیب کشمشلی
دنیا قوینونا
او گئجه اودلارلا
قوشا اویودون .

دوشدو قایالارا
بیر قارا کولگه
سنین باشین اوسته
ایلدیریم چاخدی .

اوگوندن قلبینده
آل قانلا بیرگه
آلاولار چاغلادی ،
آتشلر آخدی.

پارلاییب آتشلی
احتراص کیمی،
آلاولو طوفانلار
قوپاران اولدون .

اوگوندن آتشی
بیر میراث کیمی
عصردن عصره
آپاران اولدون .

۱۹۸۷ - ۱۹۸۸

چکین قارا اللری !

دوستوم ، قارداشیم یاسیف ناصرلییه

سینمده دؤیونور بو یئرین قلبی
اەییلمز داغلارا بیرده باش اەییم .
واقفین اورەیی
عزیزین قلبی
منیم اورەییمدیر ، منیم طالعیم .

اسمەسین هجرانین
قارا یئللری
چکین قارا باغدان
قارا اللری !
قوزەیدن چایلارا گؤز یاشی سیزیر ،
غضب دالغالاری آخیر یوللارا .

یوردومون خان قیزی ،
مهربان قیزی ،
ناتوان ، نگران باخیر یوللارا ،
آخماسین وادی‌نین
قارا سئللری ،
چکین قارا باغدان قارا اللری .

دارگونده سینا نار نسلین غرورو ،
غیرت ـ حقیقتین مقدسیدیر .
فیکرتین خیالی ـ
ذیروه‌لر نورو ،
بولبولون نغمه‌سی داغلار سسیدیر .

بیرده من گؤرمه‌ییم
قارا ایللری ،
چکین قارا باغدان قارا اللری .

کوکره‌ییب غضبدن اود توکرقیشیم ،
قولومدان‌برک توتسون قارداشیم‌گره‌ک ،
قاریشسا یاد ائله
بیرجه قاریشیم
اؤزومده تورپاغا قاریشیم‌گره‌ک .

چکین بو تورپاقدان
قارا اللری
چکین قارا باغدان قارا اللری .

سانیرام گؤیلردن
آخان نورام من ،
ذیروه‌یه باش قؤیوب
یاتا بیلمیرم .

بو توو بیر عموردور
هئی اوچورام من ،
فقط ئوز ـ ئوزومه
چاتا بیلمیرم .

اوچورام ، قانادیم ،
فیکریمله ، دویغوم ـ
اؤزومه بیر داغدیر
منیم اؤز داغیم !

ائله هئی آختاریر
دنیادا انسان ،
گزیر حقیقتین
باکر سؤزوچون .

جاهانین
سیرینی آچسادا انسان ،
انسان سیر قالیرمیش
اؤزو اؤزو چون

۱۹۸۸

یاریم آددیملیقدا

ده نه دیر تاپدیغیق
سنین جاهانندا ،
بیر امید ،
بیر کدر ،
بیر نگرانلیق ،
ایشیقلی دنیایا
سن گؤز آچاندا
یاریم آددیملیقدا
دوردو قارانلیق .

آخی ، حیاتدا
بلکه یوللاریندا
چیخدی حقیقت ؟
خوشبختلیک گزیرسن
سن آددیم ــ آددیم
یاریم آددیملیقدان
کئچیر سعادت .

سن ای مهربانلیق ،
ایسیت دنیانی !

عمرون آددیمینی
سونسوز سانار کن ،
یاریم آددیملیقدا
اؤلوم دایانیر .

* * *

امید یوللاریندا
گؤردوم بلا من ،
گونلر ـ
لاله‌لرده
قارا خال کیمی .

اینام گؤزلریله
باخدیم هر کسه ؛
گلدیم جواب تاپیم
مین سئوالا من ـ
اما ندنسه ،
یاشادیم
جوابسیز
بیر سئوال کیمی .

۱۹۸۸

آت ، اوولاد و تورپاق

(خلق روایتی)

بو روایتی منه دانیشمیش مدرک عالم
دوستوم میر علی سیداوا منتدارام

خیال اوزاق ـ اوزاق
ایللره واردی ،
چاپارلار یوللاردا
دومان قوپارتدی .

چاتدی حکمداردان
خاقانا خبر :
ـ گؤزل آغ آتینی
سن منه گؤندر ! .
«آغ آتی وئره کمی ؟
آت ، کی قاناتدیر » .

گلدی مصلحته
ائل دسته ـ دسته .
خاقان چوخ دوشوندو ،
او ، غمه باتدی .

دئدی : قان دوشمه‌سین
بیر آتیـن لوسته .
ایل کئچدی ...
بولودلار
داغلاری ساردی ،
چاپارلار یوللاردا
دومان قوپاردی ،
چاتدی حکمداردان
خالقا خبر :
ـ اوزتانجیل اوغلونو
سن منه گؤندر !
منیم قوشونومدا
عسگرلیک ائتسین ،
یوخ ، یوخ آغ آتیمنا
مهترلیک ائتسین !
«اوولاددان ال چکک ؟
اوولاد مراددیر !»
گلدی مصلحته
ائل دسته ـ دسته .

خالقان چوخ دوشوندو ،
او غمه باتدی .

دئدی : قان دوشمه‌سین
بیر اوغول اوسته !
دنیایا نور ساچان
ارکن یاهاردی ،
چاپارلار یوللاردا
دومان قوپاردی :

ـ داها دارلیق ائدیر
بوردا یئر منه .
قونشو تورپاقلاری
خاقان ، وئر منه !
«یادلار حاکم اولسون
یوردوندا سنین ؟»
گلدی مصلحته
ائل دسته ـ دسته .

ـ وجسیز تورپاقلاردیر
قوی وئره‌ک گئتسین ،
کول ـ کوسدا بیتمه‌ییر
اوشورلن موزده .

واخت کئچدی ، ـ
سکوتلو دقیقه‌لرله
خاقان اؤز یئریندن
قالخدی کدرله :
ـ آغ آتی وئردیم کی ،
من آت تاپارام ،
اوولادی وئردیم کی ،
اوولاد تاپارام .

من تورپاق تاپمارام
فقط دنیادا ،
نییه تورپاغیمی
من وئریم یادا ؟
تورپاق منیم دئییل ـ
خلقیندیر تورپاق ،
آنجاق عدالتین
حقیندیر تورپاق
بابامدان بو تورپاق
منه میراثدیر ،
بو تورپاق اوستونده
اؤلسم ده آزدیر .

گل ، دشمن ،
یاسینی
گؤره‌جک عالم ،
سنه اؤزون بویدا
تورپاق وئره‌رم !
چاپارلار هولناک
گئری چاپدیلار .
... یادلار او تورپاقدا
قبیر تاپدیلار .

* * *

شفقلر افقده زر لچک کیمی ـ
داغدان توپا ـ توپا
بولودلار آخیر .

دونن قار یاغیردی
آغ چیچک کیمی ،
بوگونسه آغ چیچک
قار کیمی یاغیر .

هر فصیل تزه‌دیر هر دیلک اوچون ،
عمرون داغ یولونو

تک چیخیرام من ،

دونن داریخیردیم

آغ چیچک اوچون

بوگون آغ قلار اوچون

داریخیرام من .

۱۹۸۸

ایکی قانادلی دوشونجه

ـ بو لودلار اوستومدن
کاروان تک آخیر ،
باخیرام مثشه‌یه ،
داغا ،
چایا من .

بعضاً ده اولور کی ،
یادیمدان چیخیر
نه اوچون گلمیشدیم
بو دنیایا من .

ـ دوغرودان سن یئری ،
گؤیو اونوتدون ؟
آخی سن بیر عصرین آرزی ـ کامیسان !
اگر بیلیرسن‌سه
نه‌یی اونوتدون ،
دئمه‌لی هئچ نه‌یی
اونوتمامیسان ؟

۱۹۸۶

صنعی اوره‌ک

بیز یئر کوره‌سینه
هارای سالمیش ،
بیزیم عشقمیزله
گؤیلرده دیندی .

صنعی پئیکلره
بیز آلیشمیشیق ،
صنعی اوره‌کلره
آلیشاق ایندی ؟!

اولو حقیقتدیر
یارلاماق ، سؤنمک .
عمروموز نه قدر
اوزون اولسادا .

آخی ، سینه‌سینده
اوره‌ک دؤیونمک
یاشاماق دئییلدیر ،
هله دنیادا ،

شعریم کی ، اوجالدیب
منی اوره‌کله ،
منه آغریسیلا ـ
او مقدس دیر .

یوز ایل ایسته‌میرم
صنعی اوره‌کله
منه اؤز قلبیمله
بیر گونده بسدیر .

۱۹۸۵

ذیروه‌لرین آغ یادداشی

آخشام نورو
ذیروه‌لرده
قیزیللانیر سحر کیمی ،
شاه داغینا سلام دئدیم ،
او سسیمی ائشیتدیمی ؟
کیملر اونا سلام وئریب ،
کیملر اوندان سلام آلیب ،
گلن کسلر ،
گئده‌ن کسلر ،
هئچ گؤره‌سن یاددا قالیب ؟
اونلاری اؤز سینه‌سینده
ساخلاییرمی داغ یادداشی ؟
قارلی ـ قارلی
ذیروه‌لرین
آغ یادداشی ؟
مقدس دیر یئر اوزونده
مغرورلوغو ، اوجالیغی ،
بلکه ائله داغ یادداشی
ائدیب اونو یادداش داغی ؟

عصرلرین ، عصرلره
خـاطره‌سی شاه دافیدیر ،
یئرین گؤیه داغ وقارلی
آیـنده‌سی شاه دافیدیر .
۱۹۸۵

ایکی‌لیکده

گل بؤلک دنیانی ایکی‌لیکده بیز
دره منه دوشسون ،
داغی سن گؤتور .
قالسین یئر اوزونده قوشا ایزیمیز .
قارا منه دوشسون ،
آغی سن گؤتور

ایلین ائولادی‌ییک ، یایلا ـ قیش کیمی
فصیل‌لر یاشاسین ، یاناشی منده .
بیرگه بیر یئرده‌ییک گؤزله ـ قاش کیمی
گؤزلر سنده قالسین ،
گؤز یاشی منده .

گوندوزو ، گئجه‌نی عزیز ساخلایاق
گونش سنه دوشسون ،
آی منه قالسین .
جوشغون سئللر کیمی بیرگه چاغلایاق
دەنیز سنین اولسون ،
چای منه قالسین .

بیزیک بو دنیادان سنیله شریک
بیزسیز نه قیش گوله‌ر ، نه‌ده کی باهار
حیاتدا هر شیئی بؤله بیله‌ریک
آمما بؤلو نمه‌ین :
بیر سئوگی‌میز وار .

ناراحت

ائله بیر وسعت‌له دؤر ائدیر حیات
بیلمیریک آخشام‌دیر ، یاکی سحردیر
یازماسان ناراحت ، یازسان ناراحت
باخاندا دئییر کی : نه بختەور دیر !

اورەیین یازماقچین تک بیر سطری
بیزدن اود ایستەییر ، آلاو ایستەییر
او بلکه بیر گونلوک سئوینجدن اؤترو
بوتون عومروموزو گیرو ایستەییر

شاعری آرزولار چیخاریر یازا
الهام‌دا اونونچون اوغول کیمی‌دیر
شاعر اورەکلرده حاکیم اولسادا
یئنه شعری اوچون بیر قول کیمی‌دیر

یاریمچیق سئومەیی ، سئومەییر صنعت
ایلک سؤزو ، سون سؤزو صمیمیت‌دیر
ایلهاما خیانت ، شعره خیانت
بلکەده ان بؤیوک بیر جنایت دیر

ای اورەک هر زمان اوجالسین سسین
بیر اورەک سوساندا ، بیر عومور بیتەر
دئیەرم راحاتلیق یاخین گلمەسین
راحتلیک گلنده ، شاعرلیک گئدر